

[Aksel Møller.]

boliger; det kan det ærede Medlem ikke have noget at indvende imod. I det hele taget er man saa ivrig efter at skyde det konservative Flertal paa Frederiksberg i Skoene, at vi vil ikke bygge, at vi bygger for lidt. Hvad er Sandheden? Sandheden er den, at der paa Frederiksberg i Kommunens Besiddelse kun er Grunde, der tillader Tilvebringelse af endnu mellem 1 400 og 2 000 Lejligheder i alt, saa findes der overhovedet ikke en Byggegrund længere, som Kommunen raader over. Det maa man tage i Betragtning, naar man skal dømme. Det er ikke de aabne Vidder, vi har, hvor man sagtens kan skaffe Plads. Vi skal økonomisere med Pladsen. Det ærede Medlem, som er Rationerings Talsmand, baade naar det gælder Materialer og Boliger, burde kunne forstaa Nødvendigheden af, at Kommunen rationerer sine Jordreserver til de nødvendige Opgaver, der efterhaanden melder sig.

J. Chr. Jensen: Jeg synes, Diskussionen drejer derhen, at det mere bliver en Diskussion mellem det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen og Frederiksberg Kommune om Forholdene derude, endskønt jeg skulde mene, at Forespørgselen burde gælde Materialefordelingen og det, der kommer ind derunder, altsaa hele Landet. Naar det ærede Medlem Hr. Aksel Møller spørger, om de kan faa Materialer til den Ejendom, der er tænkt til de bomberamte paa Frederiksberg, og som i det væsentligste kommer til at omfatte større Lejligheder end dem, der er fornødne til at afljælpe den almindelige Bolignød, vil jeg gerne sige, at det tror jeg ikke. Jeg tror ikke, det vil være forsvarligt i Dag at give de sparsomme Materialer, der er, til Byggeri af denne Art, og selv om det naturligvis er besværligt for de Folk, som kommer fra større Lejligheder i bomberamte Ejendomme til mindre, har de dog Tag over Hovedet, og deres Forhold er slet ikke at sammelingne med dem, der ingen Lejlighed har, hvor Fædrene er skilt fra Mødrene, og Børnene mange Gange er skilt fra Mødrene og bor under Forhold, som ingen kan fatte, hvis ikke de selv er i det. De Lidelser, de Mennesker er udsat for, skal opleves, de kan hverken fortælles eller fattes uden af dem, der er i det. Derfor maa og skal alt det, vi overhovedet har af Materialer, koncentreras, det skal bruges til de Boliger, der i Øjeblikket er mest Trang til, og det er det, der kaldes socialt Boligbyggeri.

Det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen

taler om, at vi skulde have en Materiale-tælling. Selvfølgelig kan det lade sig gøre at faa en Materiale-tælling, men jeg spørger det ærede Medlem, om han har nogen Mening om, hvilket kolossalt Arbejde det vilde være — det vilde ikke kunne tilendbringes i hvert Fald i den Sommer, der nu forestaar. Og hvad vil saa Resultatet blive? Det vil blive fuldkommen negativt i Forhold til det Arbejde, der skulde sættes ind for at gennemføre det.

Og hvis man saa endelig kom til det Resultat, at der ligger lidt Materiale her og der, saa er det ikke store Mængder, og jeg kan sige til det ærede Medlem, at de, der har Materialet liggende, har afsat det. Jeg vil tro, der ligger noget hos de enkelte Storetreprenører, jeg ved, der ligger lidt Jern, som man altid har, men det vil ikke i det store og hele betyde noget for Byggeriet. Jeg tror, at de, der har haft noget som helst saadant Materiale liggende, har afhændet det, fordi det er i en saadan Pris i Dag; dels er det solgt paa den sorte Børs, som jeg sagde, og dels er det maaske brugt til Arbejder, hvor Entreprenørerne vidste, at man kunde faa saadanne Priser, at man ikke turde gemme Materialerne i længere Tid, fordi man ikke kan faa det anvendt bedre end i Dag.

Nu vil jeg for øvrigt sige til det ærede Medlem, at der er ikke synderlig Risiko for et stort Luksusbyggeri i Dag, selv om man, saa snart det er muligt, giver Materialerne fri, for det koster saa mange Penge, og man kan ikke faa Hjælp til det fra det offentlige, men maa selv løbe hele Risikoen. Jeg tror ikke, der er mange, som har Lyst. Jeg vil gerne føje til, at Restriktionerne er saa stor en Gene, de forsinker og fordyrer Byggeriet, og der er et saadant Arbejde med at skaffe sig Materialerne, og en Embedsstab i Hundredvis eller maaske meget mere, at selv om man skulde løbe lidt Risiko for en Smule Luksusbyggeri, naar Materialerne er rigeligere, end de er i Dag, saa vil det være en Fordel at faa Restriktionerne ophævet, netop for at faa Byggeriet i Gang. Der vil i det væsentligste i den kommende Tid kun komme det Byggeri i Gang, som det offentlige støtter, og det offentlige støtter dette Byggeri paa en Maade som aldrig før, fordi det er Meningen, at man vil holde Lejen nede saa nogenlunde paa Førkrigniveaue, det vil sige en Leje pr. m² paa mellem 13 og 14 Kr. Naar jeg nu oplyser, at det private Byggeri uden nogen Støtte kommer op paa mellem 22 og 24 Kr. pr. m², saa vil man kunne forstaa, at det er ikke mange, der vil vove deres Penge, fordi de derved kommer